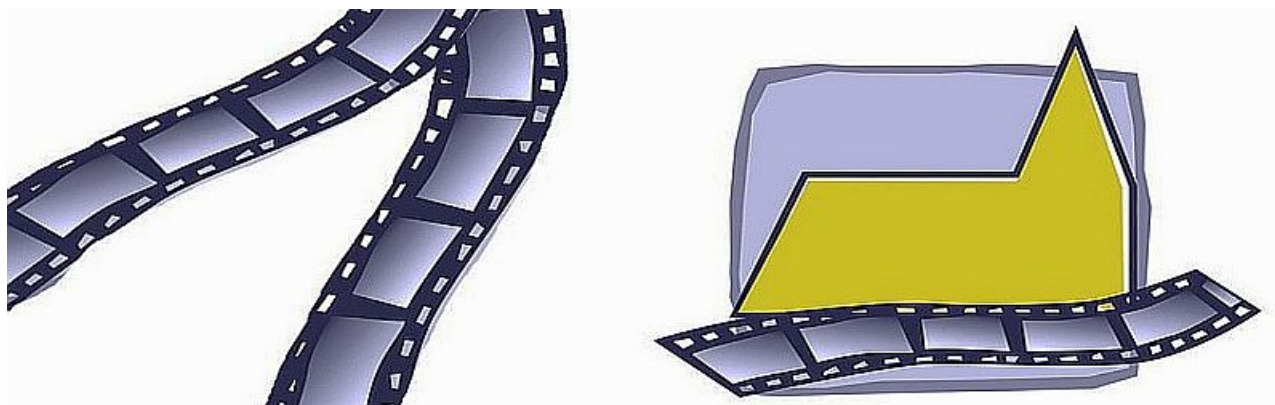

Månedens film * Juni 2017

Heartstone

Nu er tiden kommet til at se islandske film

Af Susanne Charlotte Knudstorp

Unge drenge, der ligger og nyder solen på en lille kaj i en lille landsby i Island. Der er en sanselighed over scenen og hermed er filmens tone slået an. Men i paradiset have er der en slange! Da drengene i rus over en herlig fangst fisk pludselig står med en lille grim stenfish, slår tonen over i: dræb den! Der er ikke umiddelbart plads til den grimme lille fisk i herlighedernes herlighed.

Hovedpersonen Thor bor med sin mor og to søstre i en lille by i Island. Han er ved at vokse sig fra dreng til voksen og kroppen både herliggør og ydmyger ham igen og igen. Hans gode ven Christian mærker også sin seksualitet, men hvor Thor er interesseret i piger, ser Christian kun Thor.

Instruktøren har skabt en stille film med megen fin symbolik. Den grimme stenfish skal dø i begyndelsen af filmen. Christian er med sin homoseksualitet også en lille grim fisk i herligheden og Thor tager afstand på en barsk måde. "Hvorfor opfører du dig ikke bare almindeligt? Så vil alt blive godt igen!" siger Thor til Christian, da Christian har omfavnet Thor voldsomt og inderligt, efter Thor

har været på en farlig tur ned ad klippesiden, hvor Christians far svigter – endnu engang. Men Christian kan ikke ændre sin natur, og Thor må udvikle sig og indse, at hvor han råbte: dræb den grimme fisk, må han i stedet kysse fisken og sende den ud igen med denne velsignelsens gestus.

Instruktøren rammer smukt og barsk en tone, som er troværdig. Islandske film er særlige seværdige i disse år. Den rå og smukke natur klinger med mennesker på utallige måder fra de stolte og særprægede mænd i "Om heste og mænd" (Erlingsson, 2013) til de to stædige brødre i "Blandt mænd og får" (Hákonarson, 2015). Naturens både barske og smukke side spiller også tydeligt ind i filmen "De små ting" (2014). Den unge enlige mor må sande, at livet aldrig er entydigt godt, men livet kan leves entydigt, fordi vi kan prøve at finde det smukke frem i hinanden. Den tone har de arbejdet med i Island nu gennem små 10 år, og det gør de flot! Også i "Heartstone". Der er en langsomhed over filmen, som minder meget om den engelske film "The Selfish Giant" (Barnard, 2013), hvor venskab mellem to drenge også er omdrejningspunktet for hovedpersonens udvikling fra dreng til voksen. Temaet genkendes også fra den danske film "Kapgang" (Oplev, 2014), hvor vi følger en drengs spirende forståelse af sin seksualitet. Men hvor den danske film lod grundtonen være den humoristiske har denne islandske film den rå og uforfinet tone. Fiskene slås ihjel med de bare næver. Den indelukkede fugl kan knap gå eller flyve. Den ulydige dreng bliver tæsket af faren.

Der er dog en tendens til en stereotyp fremstilling af byens beboere. De kvindelige personer skildres i bund og grund som varme og beskyttende. Moderen er lidt fraværende og ser ikke klart sine børns behov. Hun mener, at nu må tiden være til, at hun skal leve. Den ældste storesøster er en ren furie, der tager voldsomme kampe med moderen, hvor den yngste af storesøstrene har en mere kunstnerisk tilgang til livet, fra det sværmeriske i malerier til det morbide i sine digte. Men da Thor bliver syg, er de der alle tre som beskyttere. De to piger, Elisabeth (kaldes Beth) og Hannah, er veninder og vilde med Thor og Christian. De er udfarende i deres søgende seksualitet, men ikke mere end at Thor til dels kan følge med. Christians mor er den blide og omsorgsfulde mor, der prøver at beskytte sin søn over for faren, der drikker og er voldelig. Mændene har de roller, som oftest er ubehagelige. Thors far er stukket af fra familien med en yngre model. Røde tyranniserer byens unge med sin bande af unge fyrer. Den fremmede, spillet af Søren Malling, er ikke god nok til Thors mor, fordi – han er fremmed og Christians far bruger vold for at komme igennem med sin mening.

Det er rollemodellerne for Thor og Christian. Så det er svært at se, hvordan de skal udvikle sig, så de med hjertet kan kysse stenfisken og sende den med den velsignelse ud i vandet igen. Men det lykkes for de to drenge på en smuk og overbevisende måde.

Umiddelbart skulle man tro, at filmen henvender sig til teenager, det er jo deres verden, den skildrer. Jeg kan være lidt usikker på, om de kan finde ro til at se den. Filmens langsomme handlingsfremdrift kræver indlevelse og fokusering. Men på den anden side, den mest langsomme ungdomsserie, jeg for tiden ser, er "SKAM", og den har åbenbart ingen problemer med at få de unges bevågenhed!

Filmene tager det unge menneskes seksualitet alvorligt og det er et stort plus. Ingen fjollerier eller overfladisk tilgang, men en smuk og til tider hård skildring af især drenges seksualitet i overgangen fra barn til voksen. Det er en meget sårbar tid og meget afhænger af, om man sendes videre ud i livet med en velsignelse eller en forbandelse.

Heartstone – Hjartasteinn – Island 2016 – Instr. + manus: Guðmundur Arnar Guðmundsson – Medv.: Baldur Einarsson, Blær Hinriksson, Diljá Valsdóttir, Katla Njálsdóttir – 129 min. – Biografpremiere 8/6 2017 – Udlejning: Reel Pictures

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=11309&area=2> (Daniel Skov Madsen)

<http://philm.dk/default.asp?CallParam=visfilm&IdParam=4237> (Tobias Lynge Herler)

<http://cineuropa.org/nw.aspx?t=newsdetail&l=en&did=314886> (Vittoria Scarpa)